

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1 i člana 65. stav 1. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010. godine), člana 8. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu (Službeni list Republike Kosovo, br. 12/03. maj 2013. godine), članom 92. stav 3. i članom 114. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo, br. 11/11. maj 2012. godine), Odbor Centralne banke Republike Kosovo na sastanku održanom 30. aprila 2020. godine usvojio je:

UREDBA O REGISTRACIJI NEBAKARSKIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Cilj i delokrug

1. Cilj ove Uredbe je da odredi uslove, zahteve, procedure i rokove koji se trebaju ispuniti za:
 - 1.1 registraciju nebankarskih finansijskih institucija (u daljem tekstu: NBFI) za obavljanje finansijskih aktivnosti;
 - 1.2 izdavanje preliminarnih odobrenja za transakcije za koje je potrebno prethodno odobrenje od strane CBK-a tokom obavljanja aktivnosti od strane NBFI-a;
 - 1.3 obaveze obaveštavanja u CBK-u tokom obavljanja aktivnosti NBFI-a.
2. Ova Uredba se sprovodi na sva lica koja apliciraju za registraciju u CBK, za bavljenje finansijskim aktivnostima NBFI-a u Republici Kosovo, kao i na sve NBFI-e koje su registrovane u CBK-u radi poslovanja u Republici Kosovo.

Član 2.

Definicije

Svi izrazi u ovoj Uredbi imaju isto značenje kao oni koji su definisani u Zakonu o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, Zakonu o platnom sistemu i/ili kao što je određeno za potrebe ove Uredbe:

- 1. Nebankarska finansijska institucija (NBFI)** – pravno lice koje je registrovano u skladu sa važećim zakonodavstvom o poslovnim društvima, registrovano od strane CBK za obavljanje aktivnosti dozvoljenih za NBFI, kao što je određeno odredbama Zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i ovom Uredbom.
- 2. Elektronski novac** – novčana vrednost sačuvana u elektronskom obliku, uključujući i magnetski oblik, kao što je navedeno u zahtevu prema izdavaocu, koji se izdaje nakon prijema fondova u cilju obavljanja platnih transakcija i koja se prihvata kao sredstvo plaćanja od strane drugih lica osim izdavaoca elektronskog novca;

3. **Lizing** –finansijska aktivnost određena Zakonom o lizingu
4. **Savetnik za investicije** – savetovanje o kupovini i prodaji finansijskih instrumenata (akcije, obveznice privrednih društava i domaćih vlasti, trezorskih zapisa i obveznica izdatih od strane centralne vlade, instrumenata koje izdaje CBK, trgovinskih sertifikata, akcija ili kvota investicionih fondova, kao i drugih finansijskih instrumenata, uporedivih sa akcijama i obveznicama i koje se procenjuju kao takve od strane CBK-a) po nalogu klijenta, kao i studija, pripremanje i nadzor nad sprovođenjem investicionog plana pripremljenog za klijenta.
5. **Factoring** – finansijska aktivnosti određena prema važećoj uredbi CBK-a o faktoringu.
6. **Garancije** –podrazumevaju svaki potpisani dokument, bilo fizički ili elektronski, bez obzira na to kako se naziva ili je opisan, koji stvara obavezu za garanta da izvrši plaćanje naspram predstavljanja traženih dokumenata garancijom, sve dokle su oni u skladu sa rokovima i uslovima garancije i jedinstvenim pravilima za garancije prema zahtevu - URDG 758 (Uniform Rules for Demand Guarantees).
7. **Usluga transfera i prijema novca ili platna usluga za plaćanja u zemlji i inostranstvu (platna usluga)** – svaka aktivnost, pojedinačna ili zajednička, koja omogućava izvršenje platnih transakcija, uključujući izdavanje i upravljanje instrumentima plaćanja, onih aktivnosti koje omogućavaju unošenje i povlačenje gotovine, i sve druge povezane funkcionalne usluge. Ovaj izraz ne uključuje samo pružanje „on-line“ ili telekomunikacionih usluga.
8. **Platni račun** - račun otvoren u NBFi-u registrovanom za obavljanje platnih aktivnosti i/ili elektronskog novca u ime jednog ili više korisnika platnih usluga, koji se koristi za obavljanje platnih transakcija
9. **Korisnik platnih usluga** - fizičko ili pravno lice koje koristi ili je koristilo platne usluge u svojstvu platiše i/ili primaoca plaćanja;
10. **Platiša** –lice koje ima platni račun i dozvoljava platni nalog debitovanjem tog računa; ili, kada nema platni račun, lice koja pokreće transfer sredstava u korist primaoca plaćanja;
11. **Primalac plaćanja** – lice koje je namenjeno da bude krajnji korisnik sredstava;
12. **Razmena valuta** - finansijska aktivnost prodaje i kupovine strane valute u gotovini, koju NBFi obavlja u svoje ime i za svoj račun, kontinuirano i u svrhe profita.
13. **Agent** – lice koje je organizovano kao privredno društvo utvrđeno u skladu sa Uredbom CBK o agentima i Podugovaranjem aktivnosti pružaoca platnih usluga.
14. **Stvarni korisnik** – lice koje poseduje akcije (ima vlasništvo) u NBFi direktno ili indirektno, zajednički ili u saradnji sa drugim licima;
15. **Direktor** - podrazumeva svako lice koje su akcionari imenovali za člana Odbora direktora NBFi-ja.
16. **Nezavisni direktor** - podrazumeva direktora koji je nezavisan od višeg rukovodstva ili osoba povezanih sa višim rukovodstvom.
17. **Povezano lice** – svako lice koje ima najmanje jednu od sledećih odnosa sa NBFi-om:
 - 14.1 svaki viši menadžer NBFi-a;
 - 14.2 Svako lice koje je brakom ili krvnim srodstvom drugog stepena povezano sa višim menadžerom NBFi-ja.

- 18. Viši menadžer** - izvršni direktor, glavni finansijski službenik, glavni službenik za operacije, glavni službenik za rizik NBFI-ja kao i svako lice koje:
- 15.1 izveštava direktno odboru ili učestvuje ili ima ovlašćenje da učestvuje u ključnim funkcijama kreiranja politika NBFI-a, i/ili
 - 15.2 je imenovan za višeg menadžera od strane CBK-a.
- 19. Kapital ili vlasnički kapital** - neto vrednost ili sredstva institucije koja predstavljaju razliku između imovine i obaveza u skladu sa bilansom stanja, koji odražava međunarodne standarde računovodstva.
- 20. Lice** - podrazumeva svako fizičko ili pravno lice.

POGLAVLJE II REGISTRACIJA NEBAKARSKIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

Član 3. Registracija i finansijska delatnost

1. CBK ima isključivu odgovornost za:
 - 1.1 Registraciju NBFI-a radi obavljanja, u skladu sa odredbama ove uredbe, jedne ili više od sledećih finansijskih aktivnosti:
 - 1.1.1 Davanje kredita;
 - 1.1.2 lizing - sklapanje sporazuma o zajmu i zakupu;
 - 1.1.3 transfer i prijem novca ili usluga plaćanja za plaćanja u zemlji i inostranstvu (usluge plaćanja);
 - 1.1.4 razmena valuta;
 - 1.1.5 faktoring;
 - 1.1.6 garancije;
 - 1.1.7 savetnici za investicije;
 - 1.1.8 emisija elektronskog novca;
 - 1.2 Registracija agenata za NBFI koji obavljaju aktivnosti usluge plaćanja i/ili emisije elektronskog novca.
 - 1.2.1 NBFI registrovane za obavljanje aktivnosti emisije elektronskog novca ne mogu izdavati elektronski novac preko agenata, ali mogu raspodeliti i/ili ponovo plaćati sredstva preko jednog ili više agenata koji deluju za njen račun
2. NBFI mogu na odgovarajući način da se angažuju u sledeće aktivnosti bez da podlegnu registraciji:
 - 2.1 usluga plaćanja u vezi sa kreditima koji su dati klijentima;
 - 2.2 pribavljanje sredstava putem grantova i/ili zajmova od finansijskih institucija koje pružaju finansijsko pozajmljivanje u svrhu pozajmljivanja ili njihovog korišćenja;
 - 2.3 pozajmljivanje i plasiranje sredstava na tržišta i institucije koje je licencirala CBK radi upravljanja njihovom likvidnošću; i
 - 2.4 pružanje tehničkih, profesionalnih usluga i obuka njihovih klijenata o finansijskim uslugama.

3. NBFi registrovani za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca, sa istom registracijom, takođe mogu obavljati aktivnosti platnih usluga uz prethodno obaveštenje CBK-a.
4. NBFi koje obavljaju aktivnost platnih usluga i/ili izdavanje elektronskog novca, uz prethodno odobrenje CBK-a, takođe mogu obavljati sledeće finansijske aktivnosti dozvoljene za NBFi-e:

4.1 davanje kredita pod sledećim uslovima:

- 4.1.1 davanje kredita se ne može finansirati iz sredstava koja se drže na platnim računima korisnika platnih usluga;
- 4.1.2 kredit se daje isključivo u cilju obavljanja transakcija plaćanja i ne može se podići u gotovini;
- 4.1.3 kredit koji se daje za izvršenje plaćanja mora biti otplaćen u kratkom roku, koji ni u kom slučaju ne može biti duži od dvanaest meseci
- 4.1.4 kredit se ne daje iz sredstava primljenih ili zadržanih u cilju izvršenja transakcije plaćanja;
- 4.1.5 ukupan iznos kredita izdatih od strane NBFi-a ni u kom slučaju neće ugroziti traženi kapital (regulatorni kapital) i ispunjenje uslova nadzora CBK-a;

4.2. razmena valuta;

4.3 savetnik za investicije;

5. NBFi koje obavljaju platne usluge i/ili izdavanje elektronskog novca mogu otvoriti račune za plaćanje u ime jednog ili više korisnika platnih usluga. Računi za plaćanje mogu se otvoriti samo ako se ponudi i neki instrument plaćanja.
6. NBFi registrovani za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca ne smeju primati depozite od javnosti ili drugih povratnih sredstava.
7. NBFi koji obavljaju aktivnost usluge plaćanja i/ili izdavanje elektronskog novca takođe se mogu licencirati kao operateri platnog sistema.
8. NBFi, nakon što je registrovan od strane CBK-a, može započeti obavljanje finansijskih aktivnosti za koje je dobio odobrenje od CBK-a.
9. Osim ako je drugačije određeno ovom Uredbom, NBFi koji žele da se angažuju u druge dozvoljene finansijske aktivnosti, osim onih koje su ovlašćene registracijom ili prethodno odobrene, moraju dobiti prethodno odobrenje od CBK-a.

Član 4.

Zahtevi za kapital

1. Minimalni iznos traženog kapitala za registraciju i održavanog za NBFi je kako sledi:
 - 1.1. davanje kredita – 300,000.00 (tri stotine hiljada) Evra;
 - 1.2. lizing – 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
 - 1.3. usluga plaćanja – 125,000.00 (stotinu i dvadeset i pet hiljada) Evra;
 - 1.4. razmena valuta – 10,000.00 (deset hiljada) Evra;
 - 1.5. faktoring – 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
 - 1.6. garancije – 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
 - 1.7. savetnici za investicije – 100,000.00 (stotinu hiljada) Evra;
 - 1.8. izdavanje elektronskog novca; – 350,000.00 (tri stotine i pedeset hiljada) Evra.

2. NBFi koje žele da se angažuju u više od jedne aktivnosti, minimalni traženi i održavani kapital će biti prema traženim određenim iznosima za svaku aktivnost u skladu sa stavom 1. ovog člana. Odredbe ovog stava ne sprovode se na NBFi-e registrovane za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca koje takođe obavljaju usluge plaćanja i na NBFi-e registrovane za vršenje usluga plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca koje se takođe angažuju i u aktivnosti davanja kredita u skladu sa odredbama člana 3. stav 4. tačka 4.1 ove uredbe.
3. Pored kapitala određenog u stavovima 1. i 2. ovog člana, NBFi će imati i dodatni fond za početne troškove, za pokrivanje troškova osnivanja, rada i upravljanja, koji u svakom slučaju ne treba biti manji od deset posto (10%) kapitala iz stavova 1. i 2. ovog člana. Zahtev za dodatni fondom iz ovog stava sprovodi se samo na početno apliciranje za registraciju kao NBFi.
4. CBK, na osnovu procene sistema upravljanja rizikom, podacima o riziku od gubitaka i sistema interne kontrole institucije, može u svakom slučaju tražiti dodatne nivoe kapitala do 20% (dvadeset procenata) iznad nivoa traženog početnog kapitala.
5. Ukupni kapital u odnosu na ukupna sredstva NBFi-a ne sme biti manji od 10% (deset odsto). Ovaj stav se ne sprovodi na NBFi registrovane samo u svrhu pružanja aktivnosti razmene valuta.
6. NBFi koji su registrovani za vršenje delatnosti usluga plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca, koje traže da svoju aktivnost obavljaju preko jednog ili više agenata, moraju ispuniti minimalni iznos kapitala uplaćen u skladu sa stavom 1. ovog člana. u kontinuitetu po 2,000 (dve hiljade) evra preko jednog ili više agenata.
7. Elektro mehanička oprema za realizaciju automatskih transakcija (ATM, platni terminali itd.), za potrebe ove uredbe, ne smatraju se kancelarijama NBFi-a i/ili kancelarijom agenta NBFi-a.
8. Kapital koji je tražen u skladu sa stavom 6. ovog člana se može obezbediti i bankarskom garancijom i/ili neopozivim kreditnim pismom, koje se u ovom stavu naziva „hartija od vrednosti”
 - 8.1. NBFi će obezbediti garanciju u iznosu od 2.000 (dve hiljade) evra za svakog dodatnog agenta.
 - 8.2. Hartije od vrednosti se moraju neprekidno popunjavati za svakog novog agenta za gore navedeni iznos;
 - 8.3. Hartije od vrednosti moraju biti u obliku prihvatljivom za CBK i odrediće CBK kao korisnika u slučaju žalbe na NBFi, kako bi se obezbedilo ispunjavanje obaveza od strane NBFi-a, što se tiče prijema, obrade, prenosa i plaćanja novca u vezi sa platnom uslugom;
 - 8.4. Svako potraživanje prema instrumentu osiguranja može biti predmet administrativnog razmatranja;
 - 8.5. Hartije od vrednosti bi trebalo da nastave da budu važeće u periodu ne kraćem od jedne godine.
9. Plaćanje minimalnog kapitala i svi naknadni dodaci koji su sa njim u vezi, se trebaju izvršiti u gotovini i biti popraćeni podnošenjem informacije CBK-u u vezi sa izvorom takvog kapitala i bankovnim dokumentom koji potvrđuje isplatu kapitala (ukoliko se sprovodi), kao što je utvrđeno u članu 5. stav 3. tačke 3.3. i 3.4. ove Uredbe .
10. CBK ima pravo da traži objašnjenja i vrši dalje provere izvora sredstava, koje će služiti kao početni kapital ili naknadni dodaci kapitala.
11. Izvori sredstava kapitala trebaju biti zakoniti i ne smeju da proizilaze iz javnog duga, kredita i/ili drugih sredstava čije je poreklo protivzakonito.

Član 5.

Opšti uslovi za registraciju

1. Oni koji su zainteresovani da se registruju kao NBFi, treba da ispunjavaju sve zahteve u skladu sa Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, koje su potrebne za postupak podnošenja zahteva u skladu sa internim aktima CBK-a. Aplikant može da od CBK-a traži potrebne obrasce i uputstva za njihovo popunjavanje, samo nakon informativnog sastanka sa predstavnicima CBK-a.
2. Aplikaciju potpisuju osnivački akcionari ili njihovi zakonski zastupnici i dostavlja se CBK-u, uz fizičko prisustvo osnivačkog/ih akcionara ili predloženih zastupnika osnivačkog/ih akcionara NBFi-a. Aplikacija se podnosi, zajedno sa celokupnom dokumentacijom koja se traži Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i ovom Uredbom.
3. Zahtevi za registraciju kao NBFi moraju biti u pisanom obliku, praćeni ispunjenim obrascima u skladu sa formatom CBK-a i treba da sadrže sledeća dokumenta/informacije:
 - 3.1. Dokumente aplikanta (osnivački akt i/ili statut);
 - 3.2. Potvrdu o registraciji biznisa u kojoj se navodi delatnost/i za koje subjekat/ti traže da se registruju u CBK-u;
 - 3.3. Listu akcionara i stvarnih vlasnika aplikanta za registraciju kao NBFi, navodeći ime, nacionalnu pripadnost, adresu, poslovni i profesionalni istorijat u poslednjih deset (10) godina, kao i odgovarajuće posedovanje akcija zajedno sa sledećom dokumentacijom (za glavne akcionare):
 - 3.3.1. Za akcionare koji su, u skladu sa Zakonom o poslovnim društvima, organizovani kao privredne organizacije (pravna i/ili fizička lica):
 - 3.3.1.1. Statut i dokumentacija o registraciji poslovanja (za strana pravna lica - pravno podjednaki/ekvivalentni akti u skladu sa stranim zakonodavstvom/nadležnošću);
 - 3.3.1.2. Odluka organa za donošenje odluka pravnog i/ili fizičkog lica, organizovanog kao poslovna organizacija za učešće u kapitalu NBFi-a;
 - 3.3.2. Za fizička lica, koja nisu organizovana kao poslovna društva:
 - 3.3.2.1. Identifikacioni dokument izdat od strane države čiji je državljanin predloženi akcionar i tačna adresa prebivališta;
 - 3.3.2.2. Listu poslovanja u kojima ima učešće, potvrde o registraciji poslovanja za svaki slučaj i podatke o svim slučajevima nesposobnosti plaćanja i/ili stečaja;
 - 3.3.3. Sledeće potvrde izdate od strane nadležnih organa u skladu sa nadležnošću mesta u kojem akcionar ima prebivalište:
 - 3.3.3.1. da lice nije predmet krivičnog gonjenja;
 - 3.3.3.2. da se licu ne sudi za krivična dela;
 - 3.3.3.3. da lice nije kažnjeno za krivično delo;
 - 3.3.3.4. od Komore privatnih izvršioaca, da lice nije u postupku prinudnog izvršenja neizmirenih imovinskih obaveza.
 - 3.3.3.5. da lice nema lične dosijee o stečaju, o izuzeću od vršenja profesije ili prethodno ili sadašnje učešće na upravnoj funkciji bilo koje korporacije ili drugog organa privrednog društva, koje je predmet postupka nesolventnosti.
 - 3.3.3.6. saglasnost/ovlašćenje koje omogućava CBK-u da proveriti krivičnu prošlost i pribavi druge informacije u vezi sa podnetim informacijama;
 - 3.3.3.7. dokumenti traženi u skladu sa ovim stavom moraju biti izdati ne ranije od 3 (tri) meseca od dana podnošenja zahteva CBK-u.

- 3.4. Iznos obavezanog kapitala podnosioca zahteva za registraciju kao NBFI, uključujući dokaz o uplati, kao i dokumentacija o njegovom izvoru:
- 3.4.1. izjava javnog beležnika akcionara o izvoru plaćenog kapitala i da izvor ovog kapitala nije javni dug, kredit i/ili druga sredstva, čije je poreklo nezakonito.
 - 3.4.2. za akcionare organizovane kao poslovno društvo, izjava javnog beležnika akcionara o izvoru početnog plaćenog kapitala i svim njihovim dodacima tokom odvijanja poslovne delatnosti, se treba priložiti sledeća dokumentacija:
 - 3.4.2.1. dokaz o izvoru stvaranja kapitala, kao što je izveštaj nezavisnog spoljnog revizora, godišnji finansijski izveštaji, pokloni ili drugi izvori koji će se koristiti za kupovinu akcija podnosioca zahteva;
 - 3.4.2.2. potvrda izdata od strane nadležnih organa, koja daje podatke o bilansu pravnog lica i o izmirenju poreskih obaveza.
 - 3.4.3. Za akcionare fizička lica, javno beležnika izjava akcionara o izvoru početnog plaćenog kapitala i svim njihovim dodacima tokom odvijanja poslovne delatnosti, se treba priložiti sledeća dokumentacija:
 - 3.4.3.1. Dokaz o izvoru stvaranja kapitala kao što su kupovina i prodaja, pokloni, plate, novčani depoziti ili druge potvrde o izvoru stvaranja kapitala;
 - 3.4.3.2. Potvrde koje dokazuju da su poreske obaveze izmirene;
 - 3.4.3.3. Doprinosi za kapital aplikanta ne proizilaze iz sredstava javnog duga, bankarskih kredita i drugih sredstava čije je poreklo nezakonito.
- 3.5. Ime, nacionalnost, prebivalište, kvalifikacije i iskustvo direktora i/ili višeg rukovodioca NBFI-a, kojima se treba priložiti sledeća dokumentacija:
- 3.5.1. odluka organa za donošenje odluka o imenovanju;
 - 3.5.2. identifikacioni dokumenat;
 - 3.5.3. dokaz o univerzitetskoj školskoj spremi;
 - 3.5.4. sledeće potvrde izdate od strane nadležnih organa prema nadležnosti u kojoj se nalazi prebivalište za direktore, više rukovodioce i (ukoliko se sprovodi) pravnih zastupnika:
 - 3.5.4.1. da lice nije predmet krivičnog gonjenja;
 - 3.5.4.2. da se licu ne sudi za krivična dela;
 - 3.5.4.3. da lice nije kažnjeno za krivično delo; i
 - 3.5.4.4. od Komore privatnih izvršioaca, da lice nije u postupku prinudnog izvršenja zbog neizmirenih imovinskih obaveza.
 - 3.5.4.5. da lice nema lične dosijee o stečaju, o izuzeću od vršenja profesije ili prethodno ili sadašnje učešće na upravnoj funkciji bilo koje korporacije ili drugog organa privrednog društva, koje je predmet postupka nesposobnosti plaćanja
 - 3.5.4.6. potvrda sa dokazom o izmirenju poreskih obaveza;
 - 3.5.4.7. saglasnost/ovlašćenje koje omogućava CBK-u da proverí krivičnu prošlost i dobijanje drugih informacija u vezi sa podnesenim informacija;
 - 3.5.4.8. dokumenti zahtevani u skladu sa ovim stavom moraju biti izdati ne ranije od 3 (tri) meseca od dana apliciranja u CBK.
- 3.6. Poslovni plan sa sledećim sadržajem:
- 3.6.1. organizaciona struktura aplikanta za registraciju kao NBFI i nivo odgovornosti;
 - 3.6.2. finansijske delatnosti koje predviđa da obavlja, procena tržišta, konkurenti, tržišne karakteristike i trendovi njegovog razvoja;

- 3.6.3. šema obavljanja delatnosti i opis mera za zaštitu/obezbeđivanje sredstava klijenta (sprovodi se samo za aplikante za registraciju kao NBFI sa aktivnostima izdavanja elektronskog novca i/ili plaćanja elektronskim novcem);
 - 3.6.4. identifikacija rizika kojima su izloženi aplikanti za registraciju kao NBFI je izložena, uključujući i kancelarije/agente;
 - 3.6.5. predviđanje finansijskog stanja aplikanta za registraciju kao NBFI za prve 3 (tri) godine obavljanja njegove delatnosti nakon registracije (predviđeni finansijski pregledi)
 - 3.6.6. izvori finansiranja i struktura sredstava za prve 3 (tri) godine obavljanja delatnosti nakon registracije;
 - 3.6.7. načela na osnovu kojih je pripremljen poslovni plan;
 - 3.6.8. informacija u vezi sa kancelarijama u kojima se očekuje da će podnosioci zahteva za registraciju kao NBFI obavljaju delatnosti; i
 - 3.6.9. predviđanje u vezi sa primenom regulatornog i nadzornog okvira za prve 3 (tri) godine obavljanja delatnosti.
 - 3.6.10. opis tehničke opreme i resursa potrebnih za obavljanje delatnosti, uključujući i odgovarajuće računarske, informacione, računovodstvene sisteme i sisteme za registraciju;
- 3.7. Interni regulatorni akti (interni propisi i/ili smernice), koje su usvojili organi za donošenje odluka o:
- 3.7.1. operativnoj delatnosti aplikanta za registraciju kao NBFI;
 - 3.7.2. sistemu interne kontrole, uključujući efikasne postupke interne kontrole, a posebno postupke koje agenti koriste (u slučajevima kada podnosilac zahteva predaje zahtev za registraciju za izdavanje i/ili usluge plaćanja elektronskim novcem), za obezbeđivanje usklađenosti sa zakonskim i regulatornim zahtevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - 3.7.3. zaštita potrošača;
 - 3.7.4. upravljanje rizicima;
 - 3.7.5. sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, uključujući i program mera u skladu sa važećim zakonodavstvom;
 - 3.7.6. opisu plana za neprekidnost rada, koji uključuje jasnu identifikaciju kritičnih operacija, efikasan plan za emergentne situacije i postupak testiranja i neprekidnog pregleda ovih planova;
 - 3.7.7. organizaciji, radu i upravljanju sistemima informacionih i komunikacionih tehnologija, uključujući i način zaštite/bezbednosti informacije i podataka o klijentima
- 3.8. U svakom slučaju kada je aplikant strana finansijska institucija koja aplicira za uspostavljanje NBFI-a na Kosovu, neophodna je izjava nadzornika u matičnoj zemlji, ukoliko je to moguće, da nema nikakve primedbe na uspostavljanje predloženih operacija na Kosovu i da vrši konsolidovani nadzor podnosioca zahteva za registraciju kao NBFI;
- 3.9. Lista planiranih tarifa za pružene proizvode i usluge;
- 3.10. Dokaz o uplati naknade za registraciju kao NBFI;
- 3.11. Dodatne informacije, ukoliko CBK to smatra razumnim.
4. Institucije koje pružaju usluge plaćanja u inostranstvu, moraju imati sporazume ovlašćenim sa međunarodnim sistemom za elektronske transfere.
5. Zahtevi ovog člana se na prilagodljiv način sprovode na podnosiocima zahteva za registraciju kao NBFI, za registraciju obavljanje delatnosti razmene valuta kao jedine delatnosti;

6. Dokumentacija, u skladu sa ovim članom će biti na jednom od dva službena jezika Republike Kosovo, u originalu ili u overenom primerku. U slučaju dokumentacije koju su izdali odgovarajući zvanični organi stranih država, a ne Republike Kosovo, dokumentaciju mora biti legalizovana od strane odgovornih organa odgovarajućih država.

Član 6.

Procedura i uslovi registracije

1. CBK, u skladu sa zahtevima ove Uredbe, razmatra podnesenu dokumentaciju.
2. U skladu sa članom 92. Zakona o bankama, CBK donosi odluku kojom usvaja ili odbija registraciju kao nebankarske finansijske institucije u roku od 90 dana (3 meseca) od dana obaveštenja aplikanta da je aplikacija za registraciju potpuna. CBK odmah obaveštava aplikanta o donesenoj odluci. Izvršni odbor će proceniti potrebu za tretiranje roka u skladu sa članom 92. stav 4. Zakona o bankama.
3. U periodu od 90 dana (3 meseca) za odluku o registraciji kao finansijske institucije, kao što je utvrđeno u stavu 2 ovog člana, uključen je i period korišten za proceduralna pitanja za donošenje odluke od strane Izvršnog odbora.
4. Za potrebe stava 2. ovog člana, datum prijema zahteva/aplikacije za registraciju kao finansijske institucije smatra se datumom obaveštenja aplikanta da je aplikacija za registraciju potpuna. Obaveštenje iz ovog stava mora biti pismeno potvrđeno aplikantu.
5. Tokom perioda razmatranja aplikacije, CBK može tražiti dodatne informacije ili određene promene/poboljšanja, ako to smatra razumnim.
6. Ako CBK smatra da su podaci navedeni u obaveštenju nepotpuni ili netačni, CBK može preduzeti dalje aktivnosti za proveru informacije.
7. Uslovi za odobrenje ili odbijanje registracije:
 - 7.1. CBK donosi odluku o prihvatanju registracije ako utvrdi da su ispunjeni sledeći uslovi:
 - 7.1.1. da akcionari imaju dobru reputaciju, legitiman izvor kapitalnih sredstava, da imaju finansijsku mogućnost za ulaganje u planirana sredstva, kao i mogućnost finansiranja za ostvarenje potrebnih finansiranja za održiv nastavak poslovanje institucije;
 - 7.1.2. isplaćen iznos zagarantovanog osnovnog kapitala;
 - 7.1.3. kvalifikacije, iskustvo i ugled članova upravnog odbora i viših rukovodilaca da bude pogodan za sprovođenje poslovnog plana kao što je određen u članu 12. ove uredbe;
 - 7.1.4. predstavljeni poslovni plan mora biti realan i konkurentan na tržištu, i očekivano finansijsko stanje predloženog NBFJ-a mora biti zadovoljavajuće.
 - 7.2. CBK će odbiti zahtev za odobrenje registracije u sledećim slučajevima:
 - 7.2.1. gornji uslovi iz tačke 7.1 stav 7. ovog člana nisu ispunjeni;
 - 7.2.2. jedan od akcionara je bio predmet postupcima za prijavljivanje nesposobnosti isplaćivanja, uključujući zvaničnu administraciju ili stečaj;
 - 7.2.3. ako je poreklo investiranog kapitala nejasno za CBK;
 - 7.2.4. tokom apliciranja dostavljene su lažne/falsifikovane informacije.
 - 7.3. Da bi izvršio procene utvrđene u ovom članu, pored razmatranja podnesene dokumentacije, CBK će sarađivati i može tražiti informacije od nadzornih homolognih organa i institucija

specijalizovanih za borbu protiv privrednog kriminala, sprečavanje pranja novca; poreskih organa; Autoriteta za Konkurenciju ili bilo koje druge relevantne lokalne ili međunarodne institucije.

7.4. U odluci o odbijanju odobrenja za registraciju navode se razlozi u podršku kojih je odobrenje registracije odbijeno.

Član 7.

Karakteristike registracije

1. Registracija se odobrava na neodređeni vremenski period i nije prenosiva.
2. Nakon registracije, NBFI će započeti svoju aktivnost u roku od 6 (šest) meseci od dana obaveštenja o registraciji. Za NBFI registrovane za obavljanje usluga platnog prometa i/ili izdavanja elektronskog novca, rok za početak poslovanja je 12 (dvanaest) meseci od dana obaveštenja o registraciji.
3. Ako NBFI ne započnu sa radom u rokovima utvrđenim u stavu 2. ovog člana, registracija koju je odobrio CBK biće opozvana. Institucija može ponovo podneti zahtev za registraciju.
4. Potvrda o registraciji NBFI-ja izdaje se u skladu sa Uredbom o izdavanju sertifikata o licenciranju ili registracije finansijskih institucija.
5. NBFI će, pre početka svoje finansijske aktivnosti, obavestiti CBK-a o izvršenim pripremama i spremnosti za otpočinjanje operacija, za stvaranje odgovarajućeg prostora i infrastrukture za obavljanje aktivnosti, uključujući instalaciju operativnog sistema informacione tehnologije.

Član 8.

Tarife

1. NBFI koji aplicira za registraciju treba da plati tarifu za registraciju u skladu sa iznosom koji je odredila CBK. Plaćena taksa neće se vratiti čak i u slučaju odbijanja zahteva za registraciju.
2. Nakon registracije NBFI će platiti ostale tarife prema iznosu koji je utvrdila CBK.

Član 9.

Opoziv ili suspenzija registracije

1. Registracija NBFI se može opozvati samo odlukom CBK-a, iz jednog ili više sledećih razloga:
 - 1.1. ako NBFI nije započeo svoju aktivnost u rokovima utvrđenim u stavu 2. člana 7. ove uredbe ili:
 - 1.1.1. NBFI je prekinuo aktivnosti za koje je registrovan u CBK-u više od 6 (šest) meseci bez prekida;
 - 1.1.2. NBFI registrovan za obavljanje platnih usluga i/ili izdavanja elektronskog novca prestao je da pruža usluge plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca u periodu dužem od jednog (1) meseca, bez prekida;
 - 1.2. postoje verodostojni podaci da su akcionari, direktori i/ili viši menadžeri uključeni u aktivnosti pranja novca ili finansiranja terorizma;
 - 1.3. ako je CBK odobrila plan da NBFI prekine svoje poslovanje na Kosovu i da se pridržavao tog plana;

- 1.4. ako je NBFI prekršio bilo koju zakonsku odredbu, bilo koji nalog ili propis CBK-a ili bilo koji uslov ili ograničenje koje se odnosi na ovlašćenje izdato od CBK-a, i nakon upozorenja CBK-a;
 - 1.5. ako je NBFI angažovan u nesigurnim ili nezdravim postupcima po nahođenju CBK-a;
 - 1.6. ne ispunjava više uslove pod kojima je registrovan;
 - 1.7. ako je registracija dobijena na osnovu lažnih podataka koje su podnosioci zahteva podneo ili se tiče njih.
2. Registracija NBFI će se opozvati odlukom CBK-a ako se NBFI smatra insolventnom ili se opravdano očekuje da postane insolventna.
 3. Za potrebe ovog člana, „insolventni“ znači da NBFI ne plaća svoje obaveze ili vrednost obaveza NBFI-ja prelazi vrednost njegovih sredstava. Vrednost sredstava, obaveza i kapitala NBFI-a određuje se u skladu sa standardima procene i procedurama utvrđenim od CBK-a.
 4. Kad CBK proceni razumnim, može odlučiti da obustavi registraciju NBFI-ja. U takvim slučajevima periodi i drugi uslovi koji se odnose na obustavu određuju se odlukom CBK-a.

POGLAVLJE III TRANSAKCIJE KOJE ZAHTEVAJU PRETHODNO ODOBRENJE

Član 10. Prethodna odobrenja

1. Transakcije NBFI-a za koje je potrebno prethodno odobrenje od CBK-a su sledeće:
 - 1.1. promena imena;
 - 1.2. promene u osnivačkom dokumentu i/ili statutu;
 - 1.3. povećanje akcionarskog kapitala;
 - 1.4. smanjenje akcionarskog kapitala;
 - 1.5. sve transakcije i postupci vezani za akcionarskim kapitalom koje donose promenu liste akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u NBFI;
 - 1.6. imenovanje direktora i viših menadžera;
 - 1.7. proširenje aktivnosti;
 - 1.8. otvaranje i preseljenje kancelarija unutar zemlje;
 - 1.8. 1. za potrebe ove uredbe, izmeštanje kancelarija NBFI unutar zemlje znači promenu lokacije odgovarajuće kancelarije na unutar teritorije iste opštine.
 - 1.9. zatvaranje kancelarija unutar zemlje;
 - 1.10. prodaje ili prenos (celog ili delimičnog) poslovanja (portfolija) NBFI-ja drugom subjektu;
 - 1.11. spajanja i/ili akvizicije;
 - 1.12. raspodela dividende.
2. CBK će odobriti ili odbiti transakciju prema stavu 1. ovog člana u roku od 30 dana (1 mesec) od dana popunjavanja zahteva, podržanu sa dokumentacijom utvrđenom u stavovima 3. i 4. ovog člana.
3. Za potrebe stava 2. ovog člana, datum prijema zahteva smatra se datumom prijema popunjenog zahteva.

4. Za odobravanje transakcija prema stavu 1. ovog člana, NBFI podnosi pismeni zahtev uz sledeću dokumentaciju:
 - 4.1. promena imena:
 - 4.1.1. odluka organa koji donosi odluku; kao i
 - 4.1.2. pismeno obrazloženje za promenu imena.
 - 4.2. promene osnivačkog dokumenta i/ili statuta:
 - 4.2.1. odluka organa koji donosi odluku;
 - 4.2.2. osnivački dokument i/ili izmenjeni statut;
 - 4.2.3. pismeno obrazloženje za izmenu osnivačkog dokumenta i/ili statuta.
 - 4.3. povećanje akcionarskog kapitala:
 - 4.3.1. ako je povećanje akcionarskog kapitala NBFI se vrši iz njegovih unutrašnjih izvora:
 - 4.3.1.1. izjava o izvoru povećanja kapitala;
 - 4.3.1.2. izveštaj spoljnog revizora NBFI-ja za prethodnu godinu;
 - 4.3.1.3. finansijski pregled zadnjeg perioda izveštavanja u CBK-u, koji potvrđuju dovoljnost ovih resursa u strukturi kapitala NBFI-ja.
 - 4.3.2. ako je povećanje osnovnog kapitala NBFI izvršeno iz njegovih spoljnih izvora, sprovode se zahtevi člana 5. stav 3.3 i 3.4 ove Uredbe.
 - 4.4. smanjenje akcionarskog kapitala:
 - 4.4.1. odluka organa koji donosi odluku;
 - 4.4.2. opis uticaja ove promene na kapitalne zahteve u skladu sa ovom uredbom;
 - 4.4.3. pismeno obrazloženje za smanjenje osnovnog kapitala akcionara.
 - 4.5. za promenu vlasništva akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u kompaniji:
 - 4.5.1. izveštaj akcionarskog društva, u slučaju akcionara organizovanih kao društvo ili CV pojedinačnih akcionara u obrascu CBK-a;
 - 4.5.2. ime, nacionalnost, prebivalište i istoriju poslovanja i profesionalnu istoriju u poslednjih deset (10) godina podnosioca zahteva, i bilo kog stvarnog vlasnika podnosioca zahteva koji bi kao rezultat transakcije indirektno imao korist od pet procenata (5%) ili više kapitalnih interesa NBFI-a, kao i informacije/dokumentacije koja se zahtevaju članom 5 stav 3 pod stava 3.3 ove Uredbe;
 - 4.5.3. spisak poslovnih društva u kojima predloženi vlasnici, uključujući vlasnike korisnike (kao što je gore opisano) učestvuju, navodeći nivo takvog učešća i registrovane adrese tih kompanija;
 - 4.5.4. za svako pravno lice revidirani finansijski izveštaji (revidirani ako se može sprovesti) za poslednje tri (3) godine;
 - 4.5.5. izvor i iznos sredstava koja se koriste u akviziciji kako je utvrđeno u članu 5. stav 3. tačka 3.4 ove Uredbe; i
 - 4.5.6. u svakom slučaju kada bi akvizicija akcija prouzrokovala da NBFI postane zavisni subjekat strane finansijske institucije, izjava odgovornog nadzornog organa matične zemlje da nema prigovora za početak delovanja na Kosovu i da vrši globalni nadzor konsolidovan prema NBFI-u osnovanim na Kosovu, ako je primenljivo;
 - 4.5.7. overeni sporazum, potpisani o promeni vlasništva nad akcijama.

- 4.6. za imenovanje direktora i viših menadžera:
 - 4.6.1. dokumentaciju koja je potrebna shodno članu 5. stav 3. tačka 3.5 ove uredbe.
- 4.7. proširenje delatnosti:
 - 4.7.1. odluka organa koji donosi odluku o obavljanju dodatnih aktivnosti;
 - 4.7.2. dokument koji potvrđuje plaćanje dodatnog iznosa minimalnog kapitala (ako se sprovodi);
 - 4.7.3. politike i procedure neophodne za obavljanje dodatne aktivnosti;
 - 4.7.4. poslovni plan prema određivanju u članu 5. stav 3. tačka 3.6 ove uredbe i uticaj na ukupno finansijsko stanje entiteta.
- 4.8. za otvaranje i premeštaj kancelarija:
 - 4.8.1. odluka organa koji donosi odluku;
 - 4.8.2. opis obrazloženja za otvaranje ili preseljenje kancelarije;
 - 4.8.3. pismeno obaveštenje o ispunjavanju tehničkih i bezbednosnih zahteva. U ovom obaveštenju treba da se navedu koraci preduzeti za ispunjavanje ovih uslova, kao i slike koje to dokazuju.
- 4.9. za zatvaranje kancelarija:
 - 4.9.1. identifikacija kancelarije koja će biti zatvorena i predloženi datum zatvaranja;
 - 4.9.2. odluka organa koji donosi odluku;
 - 4.9.3. izveštaj sa razlozima za odluku o zatvaranju kancelarije;
- 4.10. prodaje ili prenosa (celog ili delimičnog) poslovanja (portfolija) NBFI-ja drugom su;
 - 4.10.1. odluka organa koji donosi odluku o ovim transakcijama;
 - 4.10.2. potpisani sporazum ili nacrt sporazuma između NBFI-a i drugog entiteta.
- 4.11. spajanja i/ili akvizicija:
 - 4.11.1. odluka organa za odlučivanje NBFI-a i druge finansijske institucije uključene u delovanju za odobrenje njihove re-organizacije putem spajanja;
 - 4.11.2. sporazum ili nacrt sporazuma i detaljni izveštaj o postupku spajanja, koji su potpisali pravni predstavnici institucija uključenih u proces spajanja. Sporazum ili nacrt sporazuma i izveštaj sastavljaju se u pisanom obliku i u skladu sa važećim zakonodavstvom;
 - 4.11.3. nacrt statuta NBFI-a nakon završetka postupka spajanja;
 - 4.11.4. strateški i operativni planovi za završetak spajanja, gde se uključuje potrebna analiza akvizicije i predviđanje pregleda spojenih finansijskih izveštaja NBFI;
 - 4.11.5. u slučaju promene direktora i viših menadžera spojenog NBFI-a, treba dostaviti dokumentaciju koja je u skladu sa zahtevima za direktore kao što je utvrđeno Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i ovom Uredbom.
 - 4.11.6. nova struktura akcionara NBFI.
- 4.12. raspodela dividende:
 - 4.12.1. odluka skupštine akcionara i odbora direktora o raspodeli dividende;
 - 4.12.2. predviđanja u vezi bilansa stanja, pregleda prihoda, osnovnog kapitala, na mesečnoj osnovi u narednih 12 meseci, odražavajući potencijalnu isplatu dividende;

4.12.3. revidirani finansijski izveštaji za prethodnu godinu.

5. CBK može tražiti dodatna dokumenta pored onih navedenih u stavu 3. ovog člana.
6. Zahtev za odobravanje gore navedenih transakcija i dokumentacija priložena uz zahtev treba da se podnesu od strane NBFI-a i moraju biti na jednom od dva službena jezika Republike Kosovo, u originalu ili u overenoj kopiji. U slučaju dokumentacije koju su izdale nadležne službene vlasti u stranim državama, različitih od Republike Kosovo, dokumentacija takođe mora da bude legalizovana od strane nadležnog organa odgovarajućih država.
7. CBK će odobriti zahteve podnesene od strane NBFI-a za transakcije iz stava 1. ovog člana, samo ako su ispunjeni dole navedeni kriterijumi:
 - 7.1. promena imena:
 - 7.1.1. predloženo novo ime NBFI-ja biće u skladu sa Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, Zakonom o poslovnim društvima i Zakonom o upotrebi jezika.
 - 7.2. promene u osnivačkom dokumentu i/ili statutu:
 - 7.2.1. promene nisu u suprotnosti sa važećim zakonodavstvom, zavisno za koje promene je reč.
 - 7.3. povećanje akcionarskog kapitala:
 - 7.3.1. legitiman izvor kapitalnih sredstava
 - 7.4. smanjenje akcionarskog kapitala:
 - 7.4.1. uticaj ovog smanjenja na NBFI, uključujući, ali ne ograničavajući se na uticaj koji smanjenje može imati na finansijsku održivost NBFI-ja, vlasničku strukturu NBFI-a i pogodnost akcionara.
 - 7.5. transakcije i postupci u vezi sa akcionarskim kapitalom koje dovode do promene liste akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u društvu;
 - 7.5.1. predložena akvizicija procenjuje se prema istim kriterijumima koji se sprovode na odobravanje jednog zahteva za registraciju NBFI-a u vezi akcionara, uključujući, ali ne ograničavajući se na očekivane efekte predložene akvizicije na finansijsku održivosti NBFI-a, strukturu vlasništva NBFI-ja. i uticaj koji ova akvizicija može imati na nadzor NBFI-a od strane CBK-a.
 - 7.6. imenovanje direktora i viših menadžera:
 - 7.6.1. sprovode se kriterijumi određeni u članu 12. ove uredbe;
 - 7.7. proširenje aktivnosti:
 - 7.7.1. predviđeni kriterijumi za registraciju NBFI-ja će se shodno sprovoditi prilikom i u slučaju zahteva za odobrenje dodatne aktivnosti NBFI-ja, zavisno od dodatne aktivnosti za koju se zahteva odobrenje
 - 7.8. otvaranje i premeštanje kancelarija unutar zemlje:
 - 7.8.1. uticaj otvaranja ili premeštanja u zajednici u kojoj se kancelarija nalazi ili će biti smeštena; 6.8.2. NBFI treba da pruži CBK-u dovoljno informacija i činjenica da je kancelarija spremna da vodi svoje delatnosti što se tiče tehničkih i bezbednosnih uslova uključujući računarski sistem, osoblje, obezbeđenje itd.;

6.8.3. CBK ima pravo da naloži obustavu aktivnosti u odgovarajućoj kancelariji čak i nakon odobrenja ako utvrdi da nisu ispunjeni tehnički i bezbednosni uslovi za vršenje finansijske aktivnosti.

7.9. zatvaranje kancelarija unutar zemlje:

7.9.1. CBK prihvata da je proširenje ili smanjenje mreže kancelarija poslovna odluka samog NBFI-a. Međutim, CBK može privremeno odložiti NBFI za najviše 30 kalendarskih, zatvaranjem kancelarije ukoliko bi po presudi CBK-a, zatvaranje kancelarije imalo značajan štetni uticaj na pristup finansijskim uslugama u zajednici koja se uslužuje iz te kancelarije

7.10. prodaja ili prenos (kompletnog ili delimičnog) delatnosti (portfolija) a NBFI-a drugom subjektu:

7.10.1. uticaj prodaje ili prenosa delatnosti (portfolija) na klijente NBFI;

7.10.2. uticaj prodaje ili prenosa delatnosti (portfolija) na finansijski položaj NBFI;

7.10.3. prodaja ili prenos delatnosti (portfolija) ne izaziva anti-konkurentski efekat

7.11. spajanja i/ili akvizicija:

7.11.1. spajanje ili akvizicija ne ugrožavaju finansijski položaj spojenog NBFI;

7.11.2. NBFI ima sistem organizacije, upravljanja, odlučivanja i informacione tehnologije koji omogućava potpunu integraciju konsolidovanog ili akviziranog NBFI-ja tako da ne ugrožava njeno funkcionisanje;

7.11.3. spajanje ili akvizicija je ekonomski opravdana;

7.11.4. spajanje i/ili akvizicija ne izazivaju anti konkurentski efekat;

7.11.5. odgovornost NBFI-a je da pribavi odobrenje od drugih vlasti koje će možda biti potrebno pre nego što se transakcija završi.

7.12. raspodela dividende.

7.12.1. uticaj raspodele dividende na NBFI, uključujući ali ne ograničavajući se na očekivane efekte na finansijsku održivost NBFI-ja.

8. CBK tokom odlučivanja za odobravanje ovih transakcije, uzima u obzir i druge kriterijume u funkciji postizanja svojih ciljeva kako je utvrđeno u važećem zakonodavstvu.

POGLAVLJE IV TRANSAKCIJE KOJE ZAHTEVAJU OBAVEŠTENJE CBK-a

Član 11.

Zahtevi za obaveštenje o promenama u NBFI

1. NBFI treba da obavesti CBK o sledećim transakcijama u roku od 30 dana (1 mesec) od njihovog nastanka:

1.1. svaka promena vlasništva akcionara koji poseduju manje od deset odsto (10%) kapitala;

1.2. ostavke direktora i viših menadžera;

1.3. ponovno imenovanje direktora i viših menadžera;

1.4. promene u organizacionoj strukturi, ukoliko se ova promena ne odražava u statutu NBFI-a, direktora ili višeg menadžera.

2. NBFi će odmah obavestiti CBK o događajima operativnog rizika ako se dogodi bilo koji od sledećih događaja:
 - 2.1. finansijski gubici nastali kao posledica krađe, finansijske prevare ili drugih sličnih slučajeva, koji predstavljaju gubitak za NBFi u iznosu većem od 1.000 evra (hiljadu evra);
 - 2.2. događaji koji rezultiraju ozbiljnim oštećenjem ili gubitkom važnih podataka NBFi-a, njegovih knjiga, prekidom rada duže od tri sata u dve ili više kancelarija ili prekidom poslovanja duže od pet sati u kancelariji što utiče na normalno poslovanje NBFi-ja;
 - 2.3. ako su ekskluzivne informacije NBFi-a ukradene, prodane ili objavljene bez odobrenja NBFi-ja ili bilo koje izgubljene informacije koje mogu štetiti finansijskoj stabilnosti NBFi-ja;
 - 2.4. učestalo kršenje pravila koje sprovodi viši menadžment.

POGLAVLJE V

ORGANIZOVANJE, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE NEBANKARSKIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

Član 12.

Upravljanje u NBFi

1. NBFi će postupati u skladu sa prihvaćenim principima dobrog upravljanja kako bi obezbedio da se poslovanje institucije realizuje na bezbedan i zdrav način. Upravljanje u NBFi trebalo bi da bude u skladu sa Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama kao i ovom Uredbom.
2. Kao što je određeno članom 97. stav 1. Zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, NBFi treba da imaju upravni odbor koji se sastoji od najmanje 3 (tri) člana, od kojih su većina nezavisni i ne izvršni direktori.
3. Direktori i viši rukovodioci moraju ispunjavati kriterijume „pogodan i potreban“ kako to traži CBK.
4. Direktori i viši menadžeri nebankarske finansijske institucije moraju da ispunjavaju najmanje sledeće kriterijume:
 - 4.1. poseduje univerzitetsku diplomu ekonomije, prava ili druge relevantne oblasti;
 - 4.2. imaju najmanje 3 (tri) godine profesionalnog iskustva u bankarskom i/ili finansijskom sektoru ili u bilo kojoj drugoj oblasti koju CBK smatra prikladnom;
 - 4.3. imaju visoku etičku i profesionalnu reputaciju;
 - 4.4. da nisu smenjeni sa pozicije u nekoj finansijskoj instituciji od strane CBK-a;
 - 4.5. nije osuđen od strane krivičnog suda za krivično delo za koje je zaprečena kazna zatvora u trajanju od jedne godine ili više, za koju nije određena opcija novčane kazne;
 - 4.6. lice koje nije osuđeno za privredni zločin ili nije proglašeno krivim za privredna krivična dela u skladu sa Krivičnim zakonikom;
 - 4.7. lice kome se, prema sudskoj odluci, uskraćuje vršenje poslova u okviru ovlašćenja propisanih direktorima i višim menadžerima;
 - 4.8. da ga nadležni organ nije razrešio ili suspendovao iz prakse u profesiji zbog nedoličnog ponašanja;

- 4.9. nije prouzrokovao ili bio odgovoran za bankrot nijednog entiteta koji obavlja privrednu aktivnost;
- 4.10. nije bio podložan postupcima prijavljivanja insolventnosti, uključujući zvanično upravljanje ili stečaj, i bio oslobođen plaćanja neplaćenih bivših imovinskih obaveza.
5. U izuzetnim okolnostima, nakon što se zadovolji kvalifikacijama, profesionalnim iskustvom i ponašanjem lica, CBK može osloboditi direktora ili višeg menadžera od odredbi tačke 4.10 stava 4. ovog člana.
6. NBFi koje obavljaju samo aktivnosti razmene valuta mogu imati upravljanje organizovano u skladu sa statutom institucije
7. Menadžeri institucija koje obavljaju delatnost samo razmene valute moraju imati najmanje srednju stručnu spremu i znanje o delatnosti valutne razmene.
8. Komiteti Odbora direktora NBFi-a će se sastojati samo od članova Odbora direktora, sa izuzetkom Komisije za reviziju u kojoj najmanje jedan član ovog odbora mora biti spoljni ekspert u oblasti računovodstva ili revizije.
9. CBK može tražiti od NBFi-a da imaju dodatne komitete osim onih predviđenih Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama.
10. NBFi mogu osnovati dodatne komitete pored onih koji su određeni Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama kao i drugim komisijama u okviru višeg rukovodstva.

POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13. Ostalo

1. NBFi ili njihovim agentima nije dozvoljeno da vrše identifikacione reklame za instituciju pre registracije/odobrenja od strane CBK-a.
2. CBK može izvršiti inspekciju umesto NBFi-a ili njihovih agenata pre početka aktivnosti za koju je registrovan. Svrha ovog pregleda je da proceni da li je navedena kancelarija stvorila uslove da ispuni obaveze utvrđene tehničkim i bezbednosnim uslovima prostorija u kojima će NBFi obavljati svoju delatnost.
3. CBK može u bilo kojem trenutku da izvrši inspekciju kancelarija/agenata koji obavljaju finansijske aktivnosti u cilju provere ispunjavanja uslova i zahteva utvrđenih zakonom i ovom Uredbom.
4. NBFi moraju svoje Sertifikate o registraciji iz CBK-a postaviti na istaknuto mesto u njihovoj/im kancelariji/ama.
5. U slučaju zahteva za druge delatnosti NBFi-a koje su predviđene Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama biće sprovedene na odgovarajući način odredbe ove Uredbe.

Član 14.
Sprovođljive uredbe

1. Uredbe CBK-a u nastavku sprovode se na odgovarajući način (sa neophodnim izmenama) na NBFI, dok CBK ne odredi drugačije:
 - 1.1. Uredba o akreditivu i bankarskoj garanciji;
 - 1.2. Uredba o Sistemu standardnih brojeva bankovnih računa.
 - 1.3. Uredba o elektronskim instrumentima plaćanja
 - 1.4. Uredba o minimalnim bezbednosnim zahtevima;

Član 15.
Sprovođenje, popravne mere i civilne kazne

Svako kršenje odredbi ove Uredbe podleže popravnim merama i administrativnim kaznama kako je utvrđeno u Zakonu o Centralnoj banci Republike Kosovo, Zakonu o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i Zakonu o platnom sistemu.

Član 16.
Ukidanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe ukida se Uredba o registraciji nebankarskih finansijskih institucija koja je usvojena od strane Odbora Centralne banke, dana 29. novembra 2019. godine.

Član 17.
Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 15. dana od njenog usvajanja i važi za aplikacije koje su primljene nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Flamur Mrasori

Predsednik odbora Centralne banke Republike Kosovo